

Locuint'a Redactorului

Cancelari'a Redațiunii

Strat'a Morarilor Nr. 13.

Scrisorile nefrancațe nu se voru primî decatu numai de la corespunzintîi regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'i

pre a. întregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taxa a timbrale pentru fieșce-care publicațiune separat. In locul deschisu 20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Emanuilu Gozdu

septemviru la curi'a judecatoréscă d'in Pest'a, dupa una viétia plina de activitate, a repausatu in 3. Februaru, anulu curente, demanétia la 5 ore, in etate de 68 ani.

Nu este aci locul, sè vorbimu despre carier'a lui politica; este destulu si cuvenintiosu, sè spunemu, cã d'insulu si-a inhibu natiunea, dupa cum a doveditu acést'a, in modulu celu mai generosu, in pronunțiamentulu ultimei sale vointie.

Avemu informatiuni sigure, cã, subtragundu d'in averea sa notabile, una parte modesta pentru sofi'a si consangeniile sêi, a testatu natiunei romane unu capitalu ce se urca la 300—400 mîi fl. in bani si realitãti.

A nume sofi'a lui, Dn'a Melani'a Dumee a, pana candu va remanè veduva, va trage una subventiune de 5000 la anu, si, la morte sa, va poté despune liberu despre 25,000 fl.; in casu candu s'aru maritã, va capetã, odata pentru totu-de-un'a, 60,000 fl. A mai testatu copiloru sororei muierei sale prime unu legatu de 12,000 fl.

Ce'a-lalta avere a lui remane intréga poporului romanu ortodoxu d'in Transilvani'a, Banatu si Ungari'a. D'in fructele acestui fondu generosu se voru impartî, la inceputu, in tempu de 50 de ani, numai stipendie de 300—500 fl., pentru 20—25 studiosi romani; dupa 50 de ani se voru mai ajutorã d'in elu preotii si docentii mai lipsiti; dupa alti 50 de ani, candu fondulu va fi crescutu la una suma enorme, natiunea romana va fi libera a despune de fondu pentru ori ce scopu natiunãlu.*

DD. Mih. Széher, George Jovanoviciu, secretariu de statu la ministeriulu cultelor, si Georgiu Grabovschi, comerciantu in Pest'a, sunt numiti executori ai testamentului.

Vointi'a repausatului este, ca fondulu creatu de elu sè fia manipulatu prin unu comitetu natiunalu, compusu d'in arcieriile romani ortodocsi d'in Transilvani'a si Ungari'a si d'in cãti-va romani de frunte totu ortodocsi, la numeru cu trei mai muli de cãtu arcieriile memorati.

Se cuvine, ca toti romanii bine sentitori, sè bine cuventãmu memori'a romanului Emanuilu Gozdu, care si-a sciutu creã unu monumentu atãtu de maretu si natiunalu, si sè-i dîcemu cu totii:

Dormi in pace, suflete nobilu; sacrificiulu teu generosu ti-a castigatu nemorire si eterna recunoscintia la Romani!

Pest'a, 5 fauru 1870.

Cu tote, cã rescold'a d'in Dalmati'a a constatu pana acum 7 milioane florini (pote si de trei ori atãta, cã-ci in staturile absolutistice adeverulu este totu-de-un'a mistificatu); cu tote cã diurnalele oficiali vienesi si pestane, in concertu cu cele mercenarie, bucinau in gur'a mare cã dalmatianii (Romani slavisati) s'au supusu pretotindene; cu tote cã bucuri'a falsa si dissimulata a guverneloru d'in Vien'a si Pest'a fũ celebrata prin illuminatiuni in Cattaro si in alte orasie; nimicu nu e mai s'guru asta-di, decãtu cã lupt'a contr'a dalmatianilouu are sè se continue; asta-di este afara de tota indoiel'a, cã tote acele sciri imbucuratorie pentru guvernele nostre omnipotinte s'au datu de minciuna, cã dalmatianii n'au avutu nece candu intentiunea de a se supune; cã ei voiescu a resiste si a se luptã pentru drepturile lor.

N'avemu lipsa sè combatemu mistificatiunile diurnalelor oficiali si oficiose prin vorbe esagerate; noi privimu lucrurile cu ochi lenisciti si fãra de patima; faptele ni vorbescu si ni dovede-

*) Literale fundatiunali lã vomu publicã indatu ce in voru fi sub despusetiune.

descu in modu necontesabilu, cã lupt'a contr'a rescolatiloru are sè se incepa cu una resolutiune noua si, ace'a ce ni imple inim'a de una dorere profunda, este cã chiaru sange puru romanescu d'in Transilvani'a are sè se verse precãmpulu bataliei in Dalmati'a pentru aperearea unei politice funeste, condamnata si combatuta pururea de toti romanii, atãtu d'in Romani'a libera cãtu si de cei supusi prin sorte dinastiei absburgice, carei-a amu fostu pururea fideli.

Da, trebue sè scia tota lumea, cã intre impregiurãrile cele mai critice si periculoase, cu cari a fostu cercetatu nefericitulu imperiu absburgicu de multe ori, forte de multe ori, s'a versatu totu-de-un'a sangele acelu scumpu romanescu care, dupa trecerea furtunelor grele, a fostu despretiuitu si batu-jocuritu; totu-de-un'a, candu a trebuitu virtute, fidelitate, curagiu, eroismu, bravura si constanțtia neclãtita, a fostu reclamatu scumpulu sange romanescu; asié, in 1848, candu augustulu tronul absburgicu a fostu amenintiatu, candu imperatulu fũ detronatu prin diet'a magiara de la Dobritienu, patru-dieci de mii de romani si-versara sangele, fãra de a fi provediuti celu putienu cu arme si munitiuni d'in partea guvernului d'in Vien'a; asié, in 1859 si in 1866, la Magenta, Solferino, Custozza, Koenigsgrätz, etc., s'au luptatu si s'au sangeratu pana la unulu totu regimete romanesci, cu una bravura si perseverantia, carea nu este data decãtu romanului. Unde sunt acele suflete eroice, cari au caditu cu mfile si s'au sacrificatu cu cea mai sincera abnegatiune pentru monarculu si domnitoriulu lor? Scolati-ve d'in morti, voi, regimete romane Kulotz, Baden, Sachsen-Weimar, Alemanu, si altele, voi, regimete granitiere d'in Transilvani'a, d'in Banatu si Confiniile militari, si ne spuneti, cã ati caditu de sute de ori, cã v'ati reinnoitu si reintregitu de sute de ori si cã ati caditu éra-si, pana la ultimulu individuu, pre campurile de batalia, numai pentru ca noi urmasii vostri sè fimu dati asta-di preda arbitriului, numai ca miser'a Transilvania sè fia asta-di data-ma nei libere a guvernului d'in Pest'a, numai ca Tofalenii sè fia aruncati d'in locuintiele lor de unu Apor! O, umbre nobile si gloriose, cari ati creditu cã este in lume dreptu si dreptate, cã este recunoscintia, cari ati creditu cã virtutea, fidelitatea si abnegatiunea vostra nu potu sè fia resplatite cu perfidia, ore ce ati dîce voi asta-di, daca ati reinviã ca prin unu farmecu? Ah, dorerea vostra nu ar' poté sè se exprima decãtu prin lacreme fierbinti, cari aru trebui sè topesca chiaru si inimele impetrite ale omeniloru celoru mai monstruosi!

Curagiu! fetiori bravi d'in regimetele romane! mergeti in Dalmati'a si dovediti inca una data cã bravura, eroismulu si fidelitatea sunt calitãtile vostre emininte, dovediti inca una data cã, acolo, unde nemtii si honvedii magiari au fostu batuti si alungati, voi sciti fi tari si neinvinsi pentru bunulu si augustulu vostru monarcu, Franciscu Iosifu I, aretati lumei, cã romanulu scie sè fia totu-de-un'a constantu, cã elu scie resplatî reulu cu binele, arbitriulu cu supunere loiale, tradarea cu recunoscintia! Intre tote impregiurãrile, fiti ace'a ce au fostu victimele cadite inainte de voi in sute si sute de batalie: tarã, constanțtia si fidelitate. Auditî cum colonelulu Simich ve provoca la lupta si cum provoca pre Dalmatianii la supunere, ca-sî cum acesti-a aru fi fostu batuti

séu invinsi vre-una-data in espeditiunea d'in tomn', trecuta. Celu batutu si celu invinsu sè provoce la supunere pre invingatoriulu! Éca una maniera curatu austro-magiara! Ba, colonelulu Simich, intr'unu lucru atãtu de seriosu, face chiaru si gluma; elu adeva provoca pre insurgenti ca sè-si depuna armele, cã-cialtmintreoricerebeliune va fi oprimata, precum au fostu oprimate, de esemplu, Ungari'a si Itali'a. Cum ore a fostu oprimata Ungari'a, candu Romanii, fideli in 1848 tronului, sunt supusi asta-di acelor rebeli, contr'a caroru-a s'au luptatu in 1848—49? Itali'a? Fostu-a acést'a oprimata? Noi vedemu, cã Veneti'a si Lombardi'a nu se mai tienu de Austri'a, ci sunt partii integritorie a le mamei-patrie Itali'a. Comedie sunt aceste, platite scumpu cu sangele poporeloru. Au dora ni-ar' scî spune acei barbati, d'intre cari este si Dnulu colonelu Simich, caus'a pentru carea Romanii au sangeratu la Solferino, Magenta, Custozza, Koenigsgrätz, si, in fine, caus'a pentru carea au sangeratu ei in 1848—49 contr'a Magiariloru? Nimene nu ni-ar' scî spune acést'a cauza de cea mai mare importantia pentru noi; Romanii au fostu totu-de-un'a atãtu de generosi, de n'au trasu la respundere nece-una-data pre cei ce li-au pusu in jocu sangele, averea lor cea mai scumpa si neviolabila. Nece noi nu vomu cercetã de asta data caus'a, ci vomu aretã numai rezultatulu. Domnirea de feru a Magiariloru a sup'ra Romaniloru in genere, man'a libera a ministeriului magiaru a sup'ra Transilvaniei, omnipotinti'a aristocratiei magiare transilvane, tote aceste-a sunt fapte de recunoscintia pentru virtutea si fidelitatea nostra romana. Éca rezultatulu luptelor nostre! Sè mai mantuimu dara inca si asta-di imperiulu austro-magiaru de rescold'a d'in Dalmati'a; cine scie, cum ni se va remunera aderinti'a si fidelitatea?

Au nu vedemu, cã Austri'a pana in momentulu de fatia n'a fostu decãtu unu siru de tradari si perfidie; asta-di nu mai existe acelu omu simplu, care sè nu pota dovedî aceste tradari, aceste perfidie d'in trecutulu Austriei. Cu tote aceste nu s'a implutu ore inca pocalulu? Mai fi vomu ore victime a le tradãrilor? Nu vomu strigã cu totii, cu una gura, ca sè se puna capetu insielatiuniloru si tradãrilor politice? Nu vomu strigã cu totii bunulu nostru monarcu, Franciscu Iosifu I, ca sè intre-vina cu autoritatea sa majestatica, si sè nu lase, ca faptele triste sè se repetiesca spre batu-jocur'a a totu ce este santu, sacru si neviolabilu. Au fi vomu pururea instruminte orbe in man'a arbitriului fãra de lege, fãra Domnedieu? Una voce puternica, vocea dreptului, sè ne intrunesca pre toti, si atunci vointi'a nostra va fi respectata. Sè pre-tindemu cu totii una legalitate adeverata, carea sè nu se mai pota resturna neci-una-data, si carea sè fia una garantia adeverata pentru aperearea drepturiloru natiunei nostre si nu pentru aperearea intereselor adversariloru nostri. Acî aru trebui sè reflecteze corifeii, cari lucra in numele natiunei magiare; aci ar' trebui sè conlucre ei d'impreuna cu barbati nostri de incredere, ca asié, inimiceti'a implacabile de asta-di, ce existe intre elementulu romanu si magiaru, sè devina amicetia nestramutata.

Legalitate! cuventu sacru pentru toti Romanii, de cãte ori ai fostu batu-jocurita chiaru prin acei-a, cari te-au botezatu cu numele de legalitate? Centralismulu nemtiescu si draconicu alu lui Bach a fostu legalitate; époc'a lui Schmerling si Belcredi a fostu legalitate; dualismulu lui Beust-Andrássy este legalitate; arbitriulu, sub care geme Transilvani'a este

Legalitate. Am vedutu, că poporele absur-gice si mai alesu noi Romanii amu platitu scumpu tote aceste legalități. N'ar' fi ore tempulu, ca s' întrebăm asta-di, care este legalitatea adeverata între tote acele legalități, cari au trecut peste capetele noastre? Nice un'a, pentru că tote s'au basatu pre poterea fisica, pre insielatiuni si intrige. Una federatiune libera între poporele libere de sub sceptrulu absburgicu, éca adeverata legalitate, ce trebue sè o eluptăm prin tote mediu-locele persuasiunii, convictiunii si a le tarfei noastre spirituali. Séu vomu merge éra-si la unu Solferino, séu Königsgrätz in Dalmati'a? Vomu perde ore éra-si câte-va mii victime in favorulu legalității lui Beust-Andrássy? Unde este romanulu, care sè nu cunosca bine pusetiunea? Ah, este unulu, carele a fostu un'a dupa alt'a, amicu politicu alu lui Bach (Schwarzenberg), Schmerling, Belcredi si, in fine, dède votu de incredere chiaru si lui Rajner, ministru de interne alu Ungariei. Mai sunt ore Romani de acesti a? Intrebare superflua; natiunea i cunosc bine; spre norocire, ei sunt pucini. Sè aiba bine grige, cà-ci de siguru Königsgrätzulu d'in Dalmati'a inca va trece, si atunci i vomu aretá cu degetulu; sè-i lasám pana atunci, ca sè-si joce rolulu anti-natiunalu precum li va placé. Acesti comedieni politici romani si-voru audí candu-va sentinti'a dictata prin istoria!

Austri'a si garantiile esistintiei sale.

Studiu politicu de Dr. Adolfu Fischhoff.

A) Elementele populare a le Austriei.

„Suum cuique.“

Am cercatu in introductiune a dovedi, că diversitatea elementelor populare in sine si prin sine nu impedeau Austri'a de a se dezvoltá intr'unu solidu organismu de statu. Cercetarea ulterioare va avé a sè ocupá de fiescarea elementu unulu câte unulu si d'in explorarea naturii sale a cunosce de se pote si cu cari conditiuni a se intrupá in modu organicu in Austri'a. Mai nainte de tote sè îndreptám atentiunea nostra cátra celu mai insemnatu elementu, cátra celu nemtiescu.

1) Germanii

ca la 8¹/₂ milioane in monarcia întreaga si 6.9 milioane in partea apuseana a imperiului.

Nemtii sunt centrulu de cristalisatiune alu poporeloru austriace, ei dèdera imperiului numele, poporeloru dinasti'a, statulu valoarea spiretuala si morala, politiceii direptiunea (vai de ea! Tr.) culturalei, industriei si comercielu sborulu si pana candu se sentiau in legatura cu fratii lor, adeca precandu domitorii Austriei portau corona imperiului germanu, séu stètera in fruntea federatiunii nemtiesci, nu poteá incapé neci o indoiela că nemtii d'in monarcia se potau ca buni austriaci.

FOISIORA.

Confesorii istoriei.

(Fine).*)

Dupa ce capii besericeii ajunsera la rangulu de principii, oferiá regiloru una multime de privilegii si dispensatiuni; li concedeá a manca carne in zile de postu, éra reginele si prinsesele aveá voia libera intru a-si alege ele inse-le confesorii. Principii se supuneá estu-modu cu incetulu in tote afacerile lor autorității papale d'in Rom'a. Nu mai întrebám, că poporul ce dice la tote aceste; sortea poporulu érá in tempurile acele: a ascultá de cei mari, a servi, a suferi, a munci, a tacé si a plati. Cu tructele sudorei poporulu ei arangiau joarele cele pompose cavaleresci si festivitățile curții.

Confesorii regiloru devenira personaje insemnate; ei traiá pre la curtile regesci si poteá face forte multu in interesulu scopuriloru besericesci. Istoria reginei Christin'a d'in Svedia a facutu totu-de-un'a cea mai mare sentatiune; cátu de frumosu au sciutu ei sè o bage in curs'a catolicismulu, in cátu, la anulu 1654, depuse la Brussell'a, in manile parintelui iesuitu Guemes, protestantismulu. Ce i-va fi consiliatu ore confesorulu sèu, candu spendiurá pre Monaldeschi, in castelulu de la Fontainebleau?

Despre confesorii imperatorulu vechi germani, in proportiune cu faptele lor, scimu numai forte putienu. Anti-pap'a, Pascalu II, canonisase pre Carolu celu Mare, pre care Rom'a nu-lu primi nici una-data in calendariulu sèu, pre candu in Metiu lu onorá, in fie-care anu, cu câte una celebrare divina. Fiiulu sèu, Ludovicu, a avutu mai

Inse de la tractatulu de pace d'in Prag'a s'a facutu mare schimbare in sentimintele lor. Smulsi d'in legatura (uniunea) lor milenaria, rupti de comerielu politicu cu marea familia ai carei-a membri sunt, isolati in mediulu numeroselor poporatiuni, cari li-su inimice, nemtii sunt forte ingrigiti si cuprinsi de frica. Increateurile politice, cumplitetele certe limbistice, descépta ingrigitrea fricosiloru, atitia patimele si renitentia barbatiloru de statu. Cestiunea cum s'aru poté ajutá? se desbate in felurite moduri.

Unii dorescu o Austria mare si potinte dar' totodata si restaurarea legaturei mai strinse cu Germani'a, crediendu că numai intru acest'a voru adá securitate pentru interesele statulu si specialminte pentru poporatiunile nemtiesci. Acesti a ca ultragermani (Grossdeutsche) sunt cei mai aprigi contrari ai Prussii.

Altii nu pismuescu statulu pussianu prusetiunea sa in Germani'a, dorescu inse, ca Austri'a cu statele nemtiesci meridionale sè intre in legatura analogu federatiunii nemtiesci de la nordu. Acesti a credu că prin crescamentulu ce ar' casigá cu cele 8¹/₂ milioane (de nemti de la amedia-di) ar' poté suscepe cu bunu resultatu lupt'a in contr'a nationaliloru (adeca Ceho-Slavii, etc.) pentru a conservá pusetiunea elementulu nemtiescu in Austri'a. (Va sè dica a conservá supremati'a nu atátu prin poteri spiretuala si morala, precum se lauda, ci mai vertosu prin poterea numerica, adeca forti'a bruta, carea o totu imputa altoru a. Tr.)

A trei a fractiune pretinde ca nemtii austriaci sè se intorca cu ori ce pretu in sinulu marei familie nemtiesci. (Cale buna Tr.) Parol'a devis'a) lor e: „Germania mare si unita nepasandu-le in ce felu de forma si sub a cui conducere.“

A patra grupa in fine, e de parere că, pentru statulu imperiulu ar' fi de doritu una relatiune cátra Germani'a si nu pusetiune in Germani'a, pusetiune, carea ambele párti nemtiesci le-ar aduce in strinsa legatura sociala, spiretuala, nationala-economica si internationala.

Aceste osebite stauintie le vomu esaminá un'a dupa alt'a si d'in punctu de vedere alu partitulu natiunalu-nemtiescu. Pentru dejudicarea celor ce dorescu o Austria mare unita cu Germani'a, enunciasemu inca in an. 1866 (septemvru) urmatoriele:

„Nemtii d'in Austri'a nu potu tienti la alta legatura de statu cu Germani'a, decâtu numai la ceea ce respunde trebuintiloru unui poporu atátu de innaintatu in cultura; deci edificielu acestu-a se pote construi numai pre base constitutiunala si parlamentaria, — acest'a inse nu se pote almintrea decâtu cá provinciile noastre (austriace) cari se tienu de confederatiunea germana, sè intre cu celelalte provincie de corona in Uniune personala.“

D'in Uniunea personala a provinciiloru austriace nemtiesci ar' resultá neaperatusi Uniunea personala a Ungariei si asemenea a Galiciei, carea inca nu se tiene de confederatiunea nemtiesca.

Autorulu face pe scurtu istoria politiceii austriace in cei doue dieci de ani d'in urma pana ce sosese la ultim'a revisiune a constitutiunii, apoi observa:

Nemica n'a retienutu pre deputatii nemtiesci de a delaturá d'in constitutiune totu ce ar' fi potutu impedeá fiitor'a reintrare a Austriei in Germani'a. Ungurii nu cereau pentru sine alta decâtu Uniunea personala, asemenea

multi confesori; cu tote aceste-a inse a fostu detronatu prin prenti. Mai multi fii nelegiuiti ai regiloru ocupá cele mai inalte demnitati prentiesci. Ludovicu mori la Mainzu, pre una insula a Rinulu, in braciile fratelui sèu, care érá episcopu in Metiu. Vilelmulu, episcopulu Mainzului, a fostu fiiulu imperatorulu Ottone I. si nepotulu st. Matilde, socei lui Enricu I, paserariulu. Confesorulu imperatorulu Ottone a fostu Udalicu, episcopulu de Angsburg. Carolu V, imperatulu Germaniei si regelu Spaniei, aveá in totu momentulu unu altu confesore. Unulu d'entre ei, Caranza, episcopu de Toledo, a fostu acusat, că este ereticu; urmatorulu acestu-a, Petru de Soto, fu dusu inaintea tribunalulu de incusitiune, etc. Carolu V. si-alese de confesore pre Ioanu de Ortega; acestu-a inse nu primi onorea. Carolu dise atunci cátra elu: nu ve temeti de consciintia unui imperatu; cinci-siese advocati si teologi lucra acum de unu anu de zile, pentru ca sè-mi usiureze povar'a.

Domnirea Iesuitiloru incepú sub Ferdinandu II. Confesorulu sèu, nemultumitu cu acea, că facuse d'in universitatea de Prag'a posesiune a societáti lui Isusu, efectulu si suspenderea beneficiiloru ce Ferdinandu le acordase protestantiloru, la anulu 1629. Despre confesorulu lui Iosifu I existe una istoria interesanta. Iosifu II scrisse ducelulu de Choiseul: „Unchiulu meu cunoscea pre Iesuiti numai d'in motivulu, că egumenulu ordulu aflandu, că confesorulu imperatorulu este unu omu onestu, lucitá la Rom'a. Prevediendu imperatulu cruditatea ce asceptá pre confesore, se opuse acestei caleorie; dar' nu potú efectulu nemica. Iosifu, iritatu de acestu despotismu si arbitriu popescu, dechiará, că „daca totu-si confesorulu sèu trebue sè merge, cu ori ce pretiu, la Rom'a, atunci elu nu va merge singuru, ci lu voru insoci toti Iesuitii d'in tierete austriace, fára a se

si intelegerea cordiala între nemti si poloni nu s'ar' fi turburatu de felu prin dissolutiunea legaturiloru publico-politice. Singurii perturbatori ai unitáti nemtiesci, Cehii (Boemii) se tienura in reserva si nu intrara in senatulu imperiulu; astfelu deputatii nemti se consultara mai numai in familia. Cum se pote, de cugetarea nemtiesca lipsi d'in constitutiunea de 21 decemvru, si cá fatia de Germani'a, pre carea nemtii austriaci in ametiél'a (betia) ospetiloru o imbratsiédia cu atáta delicatétia si insufletire, o uita, deviau reci, fára de sentire si netratabili in data ce s'au desametitu? Cum se pote, de cuventulu unirei, carele in conversatiuni voioase si langa o cupa de vinu resuna d'in gur'a toturor, more pre busele loru indata ce sunt adunati in senatulu natiunii, între desbaterile serioase?

Conciliulu Ecumenicu.

D'in Rom'a cu dat'a 20 jan. a. c. se scriu urmatoriele: Conciliulu urmédia merqu lucrările sale in lenisce si fára sgomotu, elu se aduna de doue sèu de trei ori in septemana pentru a tiené siedintie de trei séu patru ore, d'in cari jumetate e consacrata a ascultá si liturgi'a si a face s. rogatiuni. Restulu timpulu e întrebuintatu spre a cercá mediu-locele pentru vindetarea societáti de relele ce o supera, si aceste remedie nu sunt, precum díce Pap'a in elocintia sa familiare, leacuri de a le apotecariloru.

In siedintia de vineri-a tr. s'a votatu prin scrutiniu lista pentru numirea a 24 de parinti cari au sè formédie a patra deputatiune insarcinata a se ocupá de afacerile rituriloru orientale (grecescu, armenescu, copticu si maronitu) si de missiunile apostolice.

Se pare că conciliulu a gatatu cu materiile relative la credintia si cá Silabulu intregu au trecut prin ciuru. Tote aceste maxime intolerante séu ridiculose cari pusesse lumea in nimire precandu fusesse proclamate prin Piu IX, se voru preface in canone besericesci si se voru impune ca articii (inchiature) de credintia consciintiei toturor catoliciloru. Prea bine in teoria! dar ce resultatu practicu se pote sperá d'intr'insele? Beserica pote dupa bunu placulu ei a decretá ori ce voiesce, inse ea nu mai are la despusetiunea sa bratiu seculariu (asistintia civila) pentru a o ajutá prin mediu-loce coercitive (silnice), ea nu va gasi unu singuru guvernulu pentru a o spriginí si actele ei voru trece nebagate in sama prin mediu-loculu nepasării generale.

Conciliulu s'a ocupatu de afacerile relative la disciplin'a besericesca. Curtez de Rom'a va cercá mai multu a intari autoritatea sa, decâtu a reformá abusurile si smintèlele (scandalele). Acest'a este o afacere a se desbate între ea si între cleru. Publiculu dá pucina atentiune acestoru certe casnice.

Partitulu ultra-catolicu au facutu a cerculá liste de adesiune la proieptulu conceputu de d'insulu spre a se adresá o rogare Pontificelului, cu scopu de a-lu rogá ca sè definésca dogma infalibilitáti. Aceste liste cerculédia d'in mana in mana la toti membrii conciliulu, cari nu

mai rentorce vre-odata. Acestu respunsu neasceptatu avú efectulu doritu.“

Mari'a Teresi'a facti, cu ocasiunea primei impartiri a Poloniei, una marturisire generale confesorulu sèu, unu Iesuitu; regele Spaniei inse sciú sè-si, procure una copia autentica despre acestu confessiune, carea o tramise apoi imperatesei spre a o induplecá sè ajute si ea la sugrumarea ordulu Iesuitiloru.

In anulu 1727, una arci-ducesa austriaca a fostu regenta in tieretele de josu. Confesorulu ei, iesuitulu Amyot, sciú sè o induplece, ca sè depuna si sè persecute pre episcopulu d'in Mecheln, von Espen, unu barbatu forte erudit si liberalu. Fiindu Iesuitii forte iscusiti si inlemanateci in totu felulu de intrige, se întrebuintá; adese ca deputati in afaceri de statu mai complicate. Adese-ori se intemplá, cá acele persone, in urm'a caroru-a aveá sè erediésca, moriau necuminate in ainte de ce li suná or'a ultima. Candu li venia bine la mana, dechiará, fára vorba multa, de nelegali cununiile principiloru si a le altoru persone de rang. Enricu, ducele de Bar, luá in casatoria pre Catarin'a de Bourbonu, sor'a lui Enricu IV, carea érá protestanta. Acesta casatoria casianá in Rom'a mare rumore, si chiaru pre candu se negociá cu pap'a, in privintia unei dispensatiuni, Catarin'a mori. Unu istoricu spune, că de la Gregoru VII incoce, optu-spre-diece papi se incercara a detroná pre mai multi principii.

Confesorulu lui Victoru Amadeu II, regele Sardiniei, dise, de pre patulu sèu de morte, cátra regele sèu: „M'ai tractatu totu-de-un'a cu blandetie si bunetate; ti-multiamescu d'in inima si ti-svatuescu, sè nu mai tieni nice una-data confesore iesuitu. Nu me întrebá, care este caus'a acestui consiliu, cá-ce nu ti-voiu poté spune“. Victoru Amadeu pazi, cu santienia, cuvintele moribundulu si

*) A se vedé nr. tr. alu „Fed.“

Camer'a deputatiloru.

Siedintia de la 14 Ianuariu.

Siedintia se deschide, fiindu presinti 79 deputati. Dupa aprobarea sumariului si comunicatele dilei se acorda mai multe congedie unoru domni deputati.

La ordenea dilei fiindu interpelarea d-lui Cozadini, d-sa o amena.

D. Gr. Balanescu, luandu cuventulu spre a-si desvoltá interpelarea anunciata d-lui ministru de lucrári publice, exprime parerea ca accepta unu bunu rezultatu pentru d'ins'a, fiindu de interesu localu. Interpelarea d-sale are de scopu a aretá d-lui ministru, ca o siosea judetiana, alu carei traseu s'a trasu de consiliulu judetianu, lucrandu-se bine pana la unu locu, d. ministru, prin 2 ordine, a schimbata traseulu, urcandu sioseu'a si facundu-o se tréca prin alte sate, prin alte locuri.

Pentru ca mesur'a acést'a isbesce intarésese plasei Zabrantiu, d-sa areta, ca legea se isbesce si roga pre d. ministru a luá despusetiuni se se lasa sioseu'a pre unde se hotarise de consiliulu judetianu.

D. Balanescu repeta, ca consiliulu judetianu e singurulu in dreptu a fisá sioseu'a, ca si puntele prin care va trece, ca avantajile sunt mai mari cum se hotarise de elu, é' nu de ministeriu, si d-sa spera ca d-nulu ministru va fi invitat de camera a respectá voturile consiliului judetianu; éta pentru ce a facutu interpelarea. E tempulu a se dá acestu votu, ca-cu drumurile judetiane si vicinale sunt destule pe la Panciu; de ce dar' se fia 2 siosele judetiane prin Panciu, ale carei interese locali nu sunt isbite ca acelea ale sateloru de pre valea Susitei? Crede dar', ca d-nulu ministru cu o ora mai inainte va revocá ordinele date.

D. Primuministru, respondiendu interpelarii, areta cumca d-sa n'ar fi calcatu legea. Legea, dupa parerea d-sale, se calca de ministru in 2 casuri, si anume: candu ministrulu scapa d'in vedere legea d'in interesu séu d'in neglignetia. Neglignetia nu e in casulu de fatia, ca-cu corespondintiele urmate sunt destule, forméza unu dosariu. Cátu despre interesu, d-sa n'are nici unu interesu personalu.

D. Preopinentu cere se se conforme orbesce dupa voturile consilieloru judetiane. O declara de mai nainte, ca nu o va face, ca-cu altmintrele n'aru mai fi ministru de lucrári publice.

D. Festu. Desfintiati-le atunci!..

D-sa va tramite unulu d'in cei mai capabili d'in inginerii de la ministeriu, ca se studieze lucrările tecnice si espropriările, si se se pronuncie, daca pre vale séu pre delu e mai bine a se face sioseu'a, daca la Panciu e degiá séu nu o siosea, aca lucrările aceste sunt mai multe pre o parte séu pre alt'a.

D. Balanescu fiindu multumitu cu declarările ministrulu, discutieua se inchide si se adopta propunerea de trecere la ordenea dilei, camer'a fiindu multumita cu declarările ministrulu.

D. Boliacu dice, ca ar' vré se anuncie o interpelare d-lui ministru de interne, privitoria la ultim'a sa circularia, data in cestiunea Ebreiloru, o interpelare carea e mai multu o multumire sincera d-lui ministru pentru modulu de a sci se aplice dorintia Camerei.

guvernulu romanu n'au crediutu d'atunci incoce a fi cu cale de a reinnoí experimentulu.

Espusetiunea obiepteloru ce servecu la celebrarea cultulu catolicu s'a aménatu pre 15 februaru, d'in cauza ca localitatea menita a primí aceste obiepte, nu e inca gat'a. De altmintrea acesta espusetiune n'are se fie preastralucita si nu va oferí decâtu unu interesu mediocre. „I. B.“

O provocare fara ansa.

Onorabil'a Redactiune a „Telegrafulu romanu“ publicá, in fruntea diariului séu d'in 1517 Ianuariu an. curente, unu articlu provenitu pre semne, d'in inspiratiune mai inalta, la adresa „unui domnu ore-carele“, in o cestiune forte odiosa, storsa cu mare s'ila d'in articulu publicatu in numerulu 2 alu „Federatiunei“ d'in anulu curinte, sub titlulu: „Dnulu I. Heliade Radulescu, memori'a lui George Sinciu si academi'a romana“ si subscriu de mine.

Isvorulu, d'in care onorab. Redactiune a „Telegrafulu“ scote, nu cercamu cu ce scopu, cu una profusiune prodigiosa, unu siru lungu alu deductiuniloru si dogeneloru celoru mai neintemeiate, sunt trei cuvinte, d'in urmatorulu pasu alu articulu meu de sub acusatune:

„Francesulu hugenotu incupe cu iubire intr'unu locu cu dulcele séu frate catolicu, evangelicanu, cu murariulu liberu etc.; ei impletescu, oti d'impreuna, in cea mai frumoasa armonia, cunun'a prosperitatii si marierei natiunali, pentru nobila si glorios'a natiune francesa. Si noi, toti ortodocsi, dar' inchinati, d'in nefericire, „unii Tiarigradulu turcescu“, é' altii Romei eterne, noi se nu incapemu, sub unulu si acela-si acoperementu, in cadrulu celu mare alu Romanismulu?..“

Nu mi-pote fi scopulu, se urmarescu tonulu tendentiosu, insinuatunele si loviturile nejuste, ce compunu polemic'a deperata prin „Telegrafu“, d'in expresiunea insemnata in pasulu premisu, nu; fiindu ca sum resolutu a nu mi permite nice odata, se fia trasu sub nice o cestiune, in tin'a certeloru confessionalu.

Ci, dechiarandu, ca articulu meu d'in cestiune a fostu inspiratu de intentiunile cele mai bune si sincere, si protestandu solemn contr'a scopulu finale alu articulu d'in „Telegrafu“ si contr'a tendintieloru ce-mi atribue; lasu, ca onorabili lectori, cari au onoratu cu atentiunea loru acelu articlu alu meu, apreciandu-i spirétulu si scopulu, se judece, in consciintia curata, de am voiitu séu ba, se vatemu vre una confesiune, se acitun confessionalismulu celu atátu de perniciosu pentru caus'a cea mare si santa a prosperitatii poporulu romanu.

Nu eu voiu fi acela, carele si-afia placerea si cérea alimentu scopuriloru sale egoistice, in certele amare si desastrose d'intre fratii de acela-si sange si de acela-si aspiratiuni, nu; ca-cu acést'a este missiunea erostratica a sufleteloru degradate.

Arn fi bine inse, se nu cercamu noduri si in papura; si; estu-modu, amu poté incungiura multe frecári neplacute.

Pest'a, 3. Fauru, 1870.

S. Botizanu.

se paru a se imbuldí asié de tare, precum se credea, de a pune semnatura loru. Este de crediutu ca fanaticii partizani ai aceste dogme voru perde d'in di mai multu d'in terenulu ce ocupa. Asta di se asecura ca nu voru poté aduna 500 voturi, éra in acestu casu, se dice, ca Pap'a se va abiné de a-o proclamá.

Acést'a va face mare dorere de inima Papei daca va fi nevoitu a renuciá la realisarea proiectulu séu favoritu. Acestu visu ambitiosu au fostu de mai multi ani un'a d'in preocupatiunile sale constante; d'insulu n'au convocatu conciliulu decâtu pentru a face se ise decerna acestu atributu esorbitante, participandu d'in divinitate, ca-ce de la Ponteficele infalibilu pana la Pap'a Ddieu nu mai este de catu unu pasu; si in momentulu de a culege fruptele atátora ostenele, dá de una opusetiune la carea nu se acceptase; in locu de a fi proclamatu continuatoriu alu lui Cristu, cauta se se multuméc-a dá fi successoru santulu Petru.

Inse, nimene se nu credia ca Piu alu IX. se va aretá mahnitulu pentru deceptiunea ce va incercá. Acést'a ar' fi a si desvelí joculu dur' astfelu nu se lucra la Vaticanu. Elu si va ascunde mahniunea sub umilintia prefacuta; elu va dechiará ca spirétulu santu nu l'a afiatu inca destulu de d-mnu pentru ai incuviintia acesta onore si va lasá moscenire sucesoriloru séi grigea de a impleni actulu, care dupa parerea sa are se fia coron'a atributeloru ponteficale.

Si pana acum inca, pentru a impucina amaretiunea perderii sale, Ponteficele ar' fi gat'a, pre cum se dice, a face concessiuni, ar' vre a modificá dogm'a infalibilitatii, presentandu-o, séu facundu a se presentá, ceea ce e totu atát'a, suptu o forma mai pucinu absoluta; iesiitii inse nu se invoiescu la acesta daravere: d'insii voru totulu séu nemica.

Éca adeverat'a cestiune despre care se tratéda in conciliu. Tote celelalte sunt numai capturáre, peteciture. Precandu parintii conciliulu se ocupa mai multu de lucruri cari intereséda mai multu autoritatea decâtu relegiunea. Intrigele cele mai aprige sunt intrebuintate pentru a face se isbutesca singur'a cestiune vitala, dar' inca de acum se pote augurá (proroci), ca nu se va stracorá fara de mari dificultáti.

Ilustrissimulu si reverendissimulu vice-camerlingu alu Santei beserice, directoru generalu alu politiei, sup'ra veghiatoriu alu teatreloru, etc. au publicatu edictulu séu despre carnevalu (cáslegile). Nu e indoéla, ca aceste petreteri publice se voru dá in spectaculu parintiloru conciliulu pentru ai distraje de grelele ocupatiuni, si d'insii voru inventia d'in ele cum se sciu impacá la Rom'a deprinderile cuviose (devote) cu desordinea si cu licintia.

De altmintrea nemica nu s'a schimbatu in traditiunalulu programu alu Carnevalu. Acele-si petreteri incuviintiate in anii precedenti sunt mantienute. Singura masc'a (larv'a) e opita, dar' acesta oprire existe de 20 de ani; numai odata s'a facutu esceptiune, in carnevalu d'in 1859, dar'

detrase iesiitiloru directiunea scóteloru, carea inse li o incredintia éra-si unulu d'intre urmatorii lui.

Confessorulu lui Carolu III, regele Ispaniei, mai inainte rege alu Neapolei, pentru ca se pota alungá pre Jidovi, severi urmatori'a minune: Regina nu nascuse inca sucesoru pentru tron; deci iesiitulu i-profeti, ca, in urm'a unei aparintie ceresci, ce i s'a aretatu lui, regina va remané stérpa pana atunci, pana candu voru mai fi Jidovi in Neapolea. Regele dar' porunci, ca se alunge pre Jidovi. Nu cu multu timpu dupa ace'a regina nascu unu principe si asié profetirea confessorulu se adeveri.

Infinintia clericala ajunse, in Ispania, la culmea in floririloru sale. Scandalulu luá dimensiunile cele mai mari; claustrele de femee se prefacura in serai.

Mari'a Anna, sot'a regulu Ferdinandu III de Austria avea de confessoru unu franciscanu cu numele Ioanu de Sancta Mari'a. Acestu a fostu autorulu unei carti intitulata: „republic'a si politic'a crestina.“ Vorbindu despre detronarea lui Chilperich prin Pipinu, Ioanu de Sancta Mari'a dice: „D'in acelu momentu papii si au insusitu dreptulu de a radica la tron pre regi si de a-i detroná.“ Inquisitiunea lu sili ca se schimbe acestu pasagiu si se dica: „D'in acelu momentu papii s'au folositu de dreptulu loru, de a radica la tron si de a detroná pre regi.“

Istori'a Portugaliei inca areta, ca regii, cari sunt incungiurati de Iesuiti, numai credu, ca domnescu preste altii, dar', intr' adeveru, ei insi-si sunt condusi si dominati de altii. Iesuitii se ingrigian, ca principii si principele se priméca una educatiune slaba si rea, ca s'ei pota conduce si domni cu atátu mai usioru si mai signru.

Sub domnia lui Ludovicu XI. traia, in Parisu, unu calugéru, cu numele, Maillard, care devenise renumitu

prin predicele sale cele infocate, in cari nu crutiá pre nimene, chiaru nice pre regele. Ludovicu lu amenintia, ca lu va arunca in apa, daca nu se va moderá. Maillard response: „Spuneti regelui, ca elu este domnulu, dar' eu voiu ajunge, prin apa, mai curendu in paradisu, ca d'insulu cu caii séi de posta.“ Acestu limbagiu cutediotoriu facu a sup'ra regelui una impresiune atátu de mare, încátu dede calugérlulu pace, se predice cum i va placé. Confessorulu Catarinei de Medicis a fostu Hennuyer pre timpul noptii lui Bartolomeu. Societatea lui Loyola se instalá la curtea francesa pre timpul domniei lui Enricu III.

Enricu IV, dupa ce trecu la religiunea catolica, d'in cause politice, si-alese de confessoru pre René Bénénoit, carele fu si confessorulu Mariei de Stuart. Bénénoit a fostu unu barbatu forte intieptu; elu traduse in limb'a francesa noulu testamentu, pentru ca poporulu se pota cunosce bibli'a; dar' Iesuitii lu denunciaru papei, care i-sequestrá opulu. Dupa atentatulu, ce s'a facutu contr'a lui Enricu IV., parlamentulu alungá, prin unu decretu serbatorescu, pre Iesuiti d'in Francia; dar' nu multu dupa ace'a se reintorsere éra-si. Este cu oscut doctriu'a lui Mariana, carea concede asasinarea regiloru.

Confessorulu lui Ludovicu XIII, avu una sorte deosebita. Elu si-intipuiá, ca s'aru fi prefacutu in unu cocosiu si estu-modu cantá neincetatu ca cocosii. In fine s'a retrasu in convictulu iesiitiloru, si acolo se sculá, in tota demaneti'a, celu d'antáiu si strigá la fia-care usia: „Cucurigu!“

Sub domnia lui Ludovicu XIV. iesiitii aveáu cea mai mare influintia la curte; confessorulu regescu éra totu odata si agentulu ordului pentru ca se represinte in-eresele lui si se nimicéca cele ale contrariloru lui. Parintele La Chaise incuviintia chiaru si placerile si des-

merdările regelui, pentru-ca, nu cumva opunendu-se, se strice preferintiei, de care se bucurá societatea. Cu putiene dtle inainte de morte, La Chaise díse cátra regele: „Sire, me rogu se alegi pre urmatoriulu meu d'in ordulu nostru si se-lu impartiescisi de acela-si favoru si gratia; elu va fi forte umilitu si fidelu; la d'in contra, nu garantezu pentru o nenorocire.“ Regele comunicá acést'a mediculu séu, carele i consiliá, ca séu se-si conceda unoru omeni immorali mantuirea sufletulu séu, séu se se pregetesca pentru o nenorocire. Regele, in urm'a acestui svatu, nu numai ca si-a alesu de confessoru éra-si unu iesiitu, ci a silitu pre toti membrii familie sale, se-si aléga confessori iesiuti.

Ludovicu XV., la inceputu nu voiá se íb in consideratiune pre iesiuti; ei inse totu-si se furisara in giurulu lui. Regina Mari'a Lessinsca avea de confessoru unu iesiitu polonesu, pre care ea lu-tienú si dupa desfintiarea ordului iesiiticu. Pre Ludovicu XVI. confessorulu séu lu insoci pana la echafaud (scaunu de perdiare). Dupa-ce republic'a detroná, prin unu decretu, pre Ddieu, puse capetu, firece, si tagmei preutiescisi. Napoleonu I. restitul, ce e dreptu, cultulu, dar' nu-si-tienú nice unu confessoru. Elu socoteá religiunea numai de unu instrumentu politicu.

Au ore, inca si asta-di, confessorii influintia la curtile catolice europene? N'a sositu inca timpul de a conrede pressei unele detaiuri, cari se baséza numai pre traditiuni orali si nu se tienu inca de istoria. Teolog'la calugérloru este forte periculosa; cine pote recunosce crestinetatea evangheliei in acést'a tiesetura de intrige? Domne Ddieule! si apoi se fia cu nepotintia demoralisatiunea intentiunata a poporeloru! Se dice cu tote acéstea, ca civilisatiunea progreséza! (Dipl. Wochenschrift.)

D-sa a vedut in circulari'a d'in urma resumate tote dorintile camerei si in parte ale d-sale, care le studieza de diecim de ani, precum si tote necesitatele tieriei; de ace'a d-sa aduce d'in partea colegiului IV de Vlasca multumirile sale, propunendu si o motiune de multumire d'in partea Camerei.

D. ministru de interne declara, ca nu primesce propunerea, fiindu ca s'a facutu detori'a si sunt cestiuni in care multumirile facu mai multa reu de catu bine.

D. Bolliacu dice, ca acest'a era o datorita si a altoru ministri; nu se intereseza daca ministrulu primesce seu nu propunerea d-sale. Multumesce ca acumu se pune in practica, se traduce in realitate dorinti'a d-sale.

D. primu-ministru roga adunarea a se lasa guvernulu se lucreze cum crede mai bine, are destule, se fia lasatu in pace.

Motiunea d-lui Bolliacu se tramite la sectiuni; se trece la ordenea d'leii.

D. ministru de interne retrage proiectulu de lege, privitoriu la insuratiei.

Fiindu la ordenea dilei si, dupa cererea mai multoru deputati, d. P. Mavrogheai, raportore, cetesce raportulu comitatului delegatoru, relativu la modificarea art. 3, 5, 8, 35, 37, etc. d'in legea comptabilitatii generale, votata de senatu, modificata cu unu conventu si reintorsa camerei, proiectu care conchide la aprobarea proiectului.

Neffiind nici o discutiune a supr'a modificarii senatului, de catu ca, in locu de „se se convoce adunarea, se se convoce adunarii“ se pune la votu luarea in considerare a proiectului de lege „emendatu de senatu“ si rezultatulu e adoptarea lui cu 67 bile albe, contr'a 13 negre si 2 abtineri.

Se da cetire raportului comisiunii comunale, privitoriu la proiectulu de lege, prin care se autorizeza rescumperarea embaticurilor, instrainarea unoru locuri d'in orasiu si arendarea pre mai multi ani a veniturilor si pamenturilor urbei Petr'a, pana se va achita detoriile sale pentru cumperarea mosiei Maratiaului si Tergului Petr'a etc.

Ne fiindu nici o discutiune, se procede la votu prin sculare si siedere pentru luarea in considerare si, primindu-se, se pune la votu legea in totale si se adopta cu 65 bile albe contra 1 negra.

Se pune in desbatere unu proiectu de lege, relativu la modul impunerii vieloru la darea fontiaru. Majoritatea sectiunilor si comitatulu delegatoru respingiu acestu proiectu. D. Ionu Marghilomanu vorbesece pentru, era dlu Ionu Codrescu contr'a proiectului cestiunatu, rogandu pre dlu ministru de finantie, a nu face d'in asemenea cestiuni de contributiune, cestiuni de amoru propriu si de cabinetu.

D. Voionovu areta ca cum prospereza vie, candu munc'a viiei a devenitu intreit mai scumpa si pretiulu vinului a scadiutu la a cincea parte? D. Voionovu, ca unulu ce cunosece de aproape cestiunea, fiindu de langa podgori'a Odobesci, areta in deamentu cum pretiulu vinului de la 14 lei vedra, cum era pe candu se esporta in Rusia, adu a ajunsu 2 lei si 1 diumetate lei vedra, ba inca se intempla, ca nici nu se mai vinde vinulu cu vedra, ci cu butoiulu; dau cate unu galbenu pre butoiu. In acesta situatiune si, lipsindu si midilucele de transportu, viele s'au sterpitu peste Milcovu. A ajunsu lucrulu in catu numai proprietarii cei mari de placere si nesce sermani mici proprietari, cari d'in tata in fiu au invetiutu numai cultura vieloru, se se mai ocupe cu cultura vieloru candu s'aru mai adopta si noulu impositu, propusu de d. ministru de finantie, viele s'aru stinge cu totulu si vinulu aru fi inlocuitu cu rachiulu fabricatu fraudulosu, care otravesce poporulu. D. ministru a spusu ca fostii clacasi au plantatu vie pre proprietatile lor; inse se scie, ca viele prospera acolo, unde semanaturele nu prospera, si neaparatu bietii sateni au primitu pamenturi atatu de rele, in catu n'au potutu planta de catu pre densele.

D. Voionovu mai areta imposibilitatea de a se percepe impositulu a supr'a vieloru, astu-felu cum l'a propusu guvernulu ca-ci este imposibile se se constata cari sunt cheltuelele de cultivare ale proprietariloru de vie si folosulu loru curatu, ce trebeu se se impuna.

D. ministru d'in intru dice, ca si d. ministru de finantie are dreptate si d-nii Codrescu si Voionovu au dreptate, ca-ci in Moldov'a, despre care d-loru au vorbitu, este adeveratu ca viele sunt in cea mai mare decadentia, sunt parasite cu totulu, in cea mai mare parte, d'in cauza ca pretiulu vinului a caditu cu totulu, mai cu sema de candu Rusia, luandu Besarabi'a si Crimea, a facutu silintiele cele mai mari spre a intemoia acolo vie, ce'a ce a si isbutitu a face; si a si impusu cu o rubla argintu fia-care vedra de vinu, ce se esporta d'in Romania'a.

In tier'a romanescă este cu totulu altu-felu; viele au progresatu mereu de catu-va tempu, pretiulu vinului este forte radiatu; podgoriile prospera mereu.

Se inchide discutiunea si, punendu-se la votu cu bile luarea in considerare, se primesce cu 47 voturi contra 24.

Incepandu-se discutiunea pe article, d. Ionu Marghilomanu propune prin amendementu inlocuirea

art. 1 prin altulu, care dice, ca se va percepe 2 lei noui de pogonulu de via cultivata, si 50 de bani de pogonu pentru locurile d'in via, pre cari nu este plantata via

Comisiunea in unanimitate respinge acestu amendementu; guvernulu lu primesce.

Dupa o mica discutiune, punendu-se amendementulu la votu, Camer'a lu primesce.

In loculu articolului II, d. Marghilomanu propune altulu, totu prin amendementu, prin care se dice, ca nouii plantatori de via voru fi scutiti in tempu de siete ani de darea de 2 lei de pogonu, platindu inse cate 50 de bani de pogonu, ca pentru pamentu pre care n'ar fi via.

Camer'a primesce acestu articlu.

Guvernulu adera la tote modificariile aduse. Inse, fiindu ca comisiunea le-a respinsu, remane a se face votarea in totale preste 24 de ore.

Siedintia de la 15. ian. 1870.

Adi, dupa deschiderea siedintiei, in vedere ca la ordenea dilei sunt nesce proiecte neinsemnate, cari se potu termina curundu, dupa unu anume votu, adunarea trece in sectiuni, ca astu-felu comitatele delegatoru, intrunindu-se, se pota presinta raportele respective pentru proiectele de legi cari le a tramisu in desbaterea d-loru.

„Rom“

VARIETATI.

* * Balulu reuniunii femeeloru romanescă d'in Brasieu s'a tienutu in 25. ian., si avu unu publicu nu numai alesu ci si numeroru. „Gaz.“ crede, ca rezultatulu lui, catu privesce la scopulu filantropicu alu acestei petreceri, va fi imbucuratoriu pentru fondulu reuniunii, daca nu se voru fi facutu spese pre mari.

* * Resultatuln alegeriloru intregitorie pentru comunitatea Brasieului, dupa „Gaz.“, este ca, d'in 2100 indreptatiti la alegere, numai 766 au votatu. S'au alesu: Carolu Boyer cu 761, Demitru Eremias, negut., cu 624, Stanu Poenariu, neg., cu 620 si Demitru Danielu, schimbatoriu de bani, cu 618 voturi. Cu privire la nationalitate, se afla alesi in comuna: 90 sasi, 38 romani, 12 magiari, 5 nemti, 4 greci si 1 israelitu.

† (Necrologu). Vasilie Sturza, fostu locuteninte domnescu in Moldov'a la an. 1858, primu ministru si presiedinte la curtea de casatiune, care lucrà multu pentru realizarea unirei, repausa in Bacau in 11. ian.; Domnulu, Domn'a, guvernulu si adunarea nationala si-au aretatu condolintia la famili'a repausatului, facandu-se despusetiuni pentru a-i se da onorea cea mai de pre urma si d'in partea statului.

* * (Dreptulu statariu). Cetatea Kezdi-Vásárhely castiga dela guvernulu dreptulu statariu, pre unu anu, contr'a incendiatoriloru.

* * I. S. Domnulu Romaniloru a mai primitu pana acum'a, cu ocaziunea casatoriei sale, scrisori ce la: Prea S. S. patriarculu ecumenicu d'in Constantinopole; A. S. ducede de Anhalt; A. S. R. marele duce de Mecklenburg — Strelitz; A. S. R. marele duce de Oldenburg; A. S. R. marele duce de Sachsen-Weimar-Eisenach; A. S. R. marele duce de Hessen-Darmstadt; A. S. S. principele de Schwarzburg-Sonderhausen; Consiliulu federalu alu Elvetiei; Senatulu orasiului liberu de Brem'a; A. S. S. principele de Reuss. „Curierulu de Iasi.“

* * (In Transilvania) s'au inolatu pentru armat'a comune 5139, pentru reserva 575 si pentru armat'a Honvediloru 8350 recrute.

* * (Unu americanu), care petrece in Rom'a serie, ca nici intr'o capitala nu sunt mai reu pavate si mai pline de noroiu stradele, decatu acolo. Miseria e la culme, agricultur'a e neglesu cu totulu, si poporulu demoralisatu. Asiè dupa una statistica, se nascu pre anu in Rom'a 4375 copii, d'intre cari 215 sunt legitimi, er' 3160 nelegitimi; in Londra la o suta legetimi cadu 4 nelegitimi, in Parisu 48, in Brussel'a 53, in Munichu 91, in Vien'a 118, er' in Rom'a la 100 legetimi cadu 243 nelegitimi. Acum numai ace'a nu scimu, ca dupa conciliu scade-va seu urcase-va ore acestu numeru alu nelegitimiloru nascuti. „Informatiuni bucuressene.“

Sciri electrice.

Vien'a, 31. ian. In contielegere cu ministerulu unguurescu s'a decisu, ca pentru anunciarile, proviedute cu timbrulu unguurescu, se nu se mai solvesca tacse ulterioare, daca acele se intre buintieza neschimbate d'incoce, de asemenea si candu competintiele sunt egale in ambe partile imperiului. D'in contra, pentru cartia netiparita, inse proviedinta cu timbrulu unguurescu, sunt a se solvi tacse noue, candu ace'a ce intrebuintieza in provincieile cisleitane.

Munichu, 31. ian. In siedintia de asta-di a camerei reprezentantiloru s'a continuatu desbaterea a supr'a adresei. Comissariulu ministerialu, baronulu Volderndorf apera guvernulu contr'a impitarii, ca ascunde resultatulu consultariloru comisiunei licuidatorie. Prin acest'a s'au conservatu interesele Bavariei. Greil pledeza contra politice interne si externe a ministeriului lui Hohenlohe; Schlör, Lutz si Hermann o apera. Bucher combatte administrarea politiei pentru pressa. Gerstner represinta proiectulu de lege alu partitei progresistiloru.

Vien'a, 1. fauru. Imperatulu primi ieri in audientia separata pre Hasner, Giskra si Herbst in urm'a carei-a consiliulu ministerialu, pentru constituirea noului cabinetu, se amenà pre asta-di.

Vien'a, 1. fauru. Cu ocaziunea sortituri de adi a losuriloru d'in a. 1860 se trasera urmatoriele serie:

149, 296, 477, 481, 825, 1270, 1488, 1953, 2383, 2602, 2933, 3792, 3877, 4068, 4282, 4672, 4738, 4840, 4906, 5524, 5812, 6129, 6153, 6208, 6441, 6697, 6617, 6635, 6655, 6822, 7600, 8337, 8346, 8724, 9556, 9923, 10249, 10252, 10494, 11387, 11660, 12064, 12360, 12404, 12486, 12668, 13199, 13269, 13594, 13837, 13859, 14368, 14484, 14697, 16038, 16628, 17308, 18489, 18783, 18813, 18960, 19373, 19800, 19915, 19939.

Leopole, 1. fauru. Adunarea reuniunii democratiloru a dechiaratu opusetiunea passiva a poloniloru de singur'a politica adeverata. Fostulu ministru Potocki fu atacatu pentru conduit'a sa observata in cestiunea resolutiunei.

Roma, 1. fauru. Pap'a refusà primirea adresei contr'a infallibilitatii.

Constantinopole, 1. fauru. Port'a pretinde de la tote naile, cari plutescu in Bosforu, una contributiune de 15 para pentru una tona; era reprezentantii poteriloru straine nu voiescu a aproba decatu 10 para. S'a tienutu una conferintia ad hoc in privintia acest'a.

Vien'a, 1. fauru. Comisiunea bugetaria decise a invida pre ministruulu finacieroru, pentru ca, contr'a conclusului adusu de delegatiune la 30 augustu, se induca si pre venitoriu contributiunea de enitu a Lloyd'ului austriacu, ca acoperire, in bugetulu cisleitanu.

Bucuresci, 1. fauru. Senatulu respinse cu 22 contr'a 20 voturi proiectulu de lege, relativu la inamobilitatea oficialiloru justitiei.

Bernu, 1. fauru. Adunarea federatiunii alese pre Dubs presiedinte alu federatiunii pentru an. 1870; era vice-presiedinte pre Schenk si membru alu consiliului federatiunii pre Ceresole.

Parisu, 1. fauru. Foi'a oficiale publica numirea a 27 prefecti. Trei prefecti fure pusi in disponibilitate, 4 transpusi in alte locuri si doi pensunati.

Munichu, 1. fauru. In camer'a reprezentantiloru s'a continuatu desbaterea a supr'a adresei. Kolb vorbece contr'a intrarei in federatiunea de nordu si contr'a impurmutului militarulu, totu de odata pledeza in favorulu abrogarii legei militare d'in presinte si pentru reducerea greutatiloru militare.

Vien'a, 2. fauru. Foi'a ofic. publica in nr. seu de asta-di autografulu imperatescu, prin care Hasner se numesce presiedinte alu ministeriului, maresialulu campestru Wagner ministru pentru aperarea tieriei, Bahans alu agriculturiei si Stre-mayr alu instructiunii publice.

Bucuresci, 3. febr. Ministrulu de justitia Boerescu si-a datu demisiunea. A. C. Rosetti a respinsu alegerea sa de deputatu in Brail'a.

Burs'a de Vien'a de la 3. febr.

5% metall.	60.55	Londra	123.45
Imprum. nat.	70.45	Argintu	121.—
Sorti d'in 1860	97.10	Galbenu	5.81
Act. de banca	728.	Napoleond'or	9.85 1/2
Act. inst. cred.	261.50		

Proprietariu si editoriu ALESANDRU ROMANU.
Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU.